

Sotilaspastori kuulolla

► Sivut 2–3

Sairaalaklovnit
tuovat iloa

► Sivu 5

Seurakuntanuoret
matkalla Israelissa

► Sivu 8

Anna-Mari Kaskinen
on monien tunteiden
tulkki

► Sivu 12

SOTILASPASTORI on rinnalla kulkija

Karjalan lennoston sotilaspastori Petteri Hämäläinen haluaa olla ennen kaikkea ihminen ihmiselle.

SOTILASPASTORI Petteri Hämäläinen nauttii työnsä monipuolisuudesta.

Karjalan lennosto Siilinjärven Rissalassa on 550 ihmisen työpaikka ja noin 250 varusmiehen palvelupaikka. Siellä on pitänyt reilun vuoden ajan tukikohtaansa myös sotilaspastori **Petteri Hämäläinen** – valmii-

na kohtaamaan ihmisiä iloineen, surui-
neen ja pohdintoi-
neen.

”Saun tehdä työtä omilla vahvuuksil-
lani, mikä on hyvin motivoivaa”, Hämäläinen pohtii.

Monessa mukana

Hämäläinen kertoo, että hänen työnku-
vansa puolustusvoimien palveluksessa
on hyvin monipuolinen.

”Tämä ei ole pelkästään hengellistä
työtä, vaikka monet ehkä niin luule-
vatkin. Itse asiassa sen osuus on noin

20–30 prosenttia kaikesta siitä, mitä
teen.”

Sotilaspastori järjestää esimerkiksi
uusille varusmiehille tulokirkkoja ja valati-
laisuusien yhteydessä kenttähartauksia.
Mutta hän ei ole pelkästään varusmiesten
pappi, sillä yhtä lailla myös henkilökunta
voi kääntyä hänen puoleensa.

”Työntekijät ovat muutamia kerto-
ja pyytäneet vihkipapiksi tai kastamaan
lapsen.”

Onpa Hämäläinen saattanut viimeisel-
le matkalle myös jatkosodassa vuonna
1943 kaatuneen lentäjän.

”Hänen jäänteensä saatiin Venäjäl-
tä Suomeen 2021 ja syksyllä järjestet-
tiin siunaus. Siunaustilaisuuteen toivot-
tiin ilmavoimien pappia. Ilmaisin kiinnos-
tukseni tehtävään ja sain kunnian siunata
lentäjän vihdoon kotimaan multiin Kirk-
konummelle. Se oli itsellenikin mieleen-
painuva hetki.”

Iso osa Hämäläisen työstä on koulut-
tamista.

”Koulutan sekä varusmiehiä että henki-
lökuntaa muun muassa jaksamiseen ja
työhyvinvointiin liittyvissä asioissa sekä
kuoleman kohtaamisessa. Taistelijan mieli-
-otsikon alle mahtuu paljon opetettavia
aiheita. Eettisen toimintakyvyn koulutta-
minen on yksi päätehtävistäni.”

”Psykososiaalisen tuen ryhmän johta-
minen ja siihen liittyvät koulutukset ovat
myös tärkeitä. Ja jatkuvasti pitää myös
itse kouluttautua muun muassa omaan
sodanajan tehtävään.”

Tittelit naulaan

Hämäläinen haluaa olla työssään helpos-
ti lähestyttävä ja pyrkii olemaan tavatta-
vissa hyvin matalalla kynnyksellä.

IN MEMORIAM

Kirkkoherra Jouko Pirskanen in memoriam

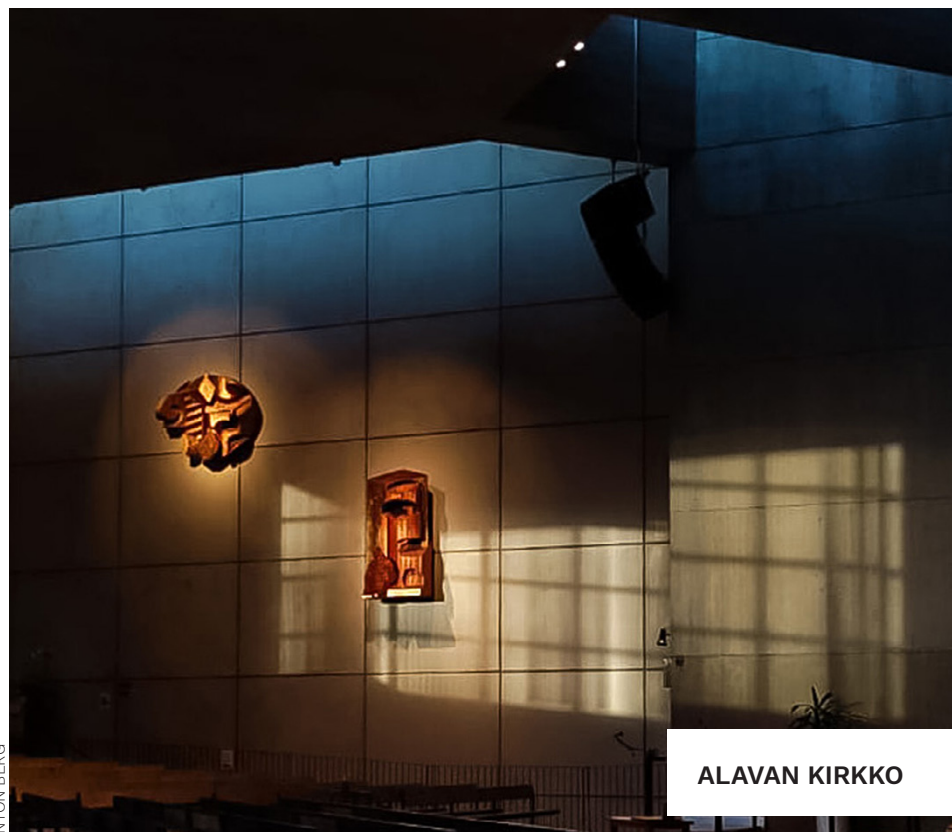
MÄNNISTÖN seurakunnan entinen kirk-
koherra, rovasti **Jouko Pirskanen** kuoli
87-vuotiaana 24. marraskuuta. Hänet
siunattiin Pyhän Johanneksen kirkos-
sa 17. joulukuuta.

Jouko Pirskanen toimi Männistön
seurakunnassa kirkkoherrana vuodet
1994–1999 ja kappalaisena jo seura-
kunnan perustamisesta vuodes-
ta 1963 saakka. Pirskanen palveli
1960–1990-luvulla myös sairaalateolo-
gina Vaajasalon sairaalassa ja uskon-
non opettajana Kuopion yhteiskoulus-
sa. Eläköitymisensä jälkeen hän toimi
ulkosuomalaisytyössä turistipappina
Teneriffalla.

Pirskasen muistoa voi kunnioittaa
tekemällä lahjoituksen muistorahas-
toon, jolla kerätään varoja KYS:n tutki-
mustyöhön silmänpohjan ikärappeu-
masta. Jouko Pirskasen muistorahas-
to: FI64 5600 05208725 76.

KATSE KIRKKOON

ALAVAN KIRKKO

”Koen, että tärkein tehtäväni ylitse muiden, on olla ihmisten rinnalla kulkija. Minulle voi tulla juttelemaan luottamuksellisesti mieltä painavista asioista. Oveni ovat auki ihan jokaiselle – vakaukseen katsomatta.”

Hämäläinen tekee yhteistyötä Karjalan lennoston sosiaalikuuraattorin kanssa. Tarvittaessa he ohjaavat luokseen tulevia henkilöitä eteenpäin esimerkiksi terveyspalvelujen pariin.

”Minun työhuoneessani riisutaan tittelit ja tehdään sinunkaupat. Vaikka puolustusvoimissa ollaankin, ei kättä tarvitse vetää lippaan.”

Myös mieltä on koulutettava ja hoidettava.

Jotkut tulevat rohkeasti koputtamaan Hämäläisen työhuoneen ovelle, mutta helpoiten keskusteluyhteys kuulemma avautuu vaikkapa jonkun tilaisuuden jälkeen.

”Silloin on monien luontevaa tulla nykäisemään hihasta, että olisi vähän tarvetta jutella.”

Korona-aika koetteli

Viime aikoina on ollut paljon esillä nuorten lisääntyneen pahoinvointi, mutta Hämäläisen mukaan se ei suoraan näy hänen työpaikallaan.

”Ne nuoret, jotka voivat erityisen huonosti, eivät armeijaan välttämättä edes tule tai sitten he lopettavat sen jo alkuvaiheessa.”

Tietynlaista kuormittuneisuutta Hämäläinen on varusmiehissä kuitenkin huomannut.

”Varsinkin korona-aika koetteli nuorten kriisinkestokykyä. Armeijassakin piti olla pitkiä jaksoja ilman lomille pääsyä – olkoonkin, että myös lomilla oltiin sitten pidempään.”

”Nuorilla on erilainen aikaperspektiivi kuin meillä vähän enemmän elämää nähneillä. Heille parin vuoden koronajakso sulkuineen ja eristyksineen näyttäytyy huomattavasti pidemmältä kuin meille.”

Tyypillisimmin sotilaspastorin kanssa halutaan jutella erilaisista henkilökohtaisen elämän haasteista.

”Ihmissuhteet, opiskelut ja jaksaminen ovat asioita, joita eniten käydään läpi. Joku saattaa ehkä kaivata hengellistäkin keskustelua.”

”Alkuvaiheessa myös Ukrainan sota aiheutti huolta ja monet halusivat purkaa tuntemuksiaan. Nyt se vaikuttaa pikemminkin niin, että varusmiesten maanpuolustusmotivaatio on noussut.”

Älä jää yksin

Tammikuussa Karjalan lennostoonkin saapuu taas uusi erä alokkaita.

”Jokaisen erän kohdalla suhteet täytyy aina luoda uudelleen.”

Monille varusmiespalveluksen aloittaminen voi olla jännittävä tai jopa pelottava asia.

”Niistäkin tuntemuksista voi tulla juttelemaan minun kanssani. Tärkeintä on, ettei kukaan jäisi yksin uuden ja erilaisen elämänvaiheen edessä.”

Hämäläisen mielestä on hienoa, että nykypäivänä armeijamaailmassakin ymmärretään henkisen hyvinvoinnin tärkeys.

”Pelkkä kropsan treenaaminen ei riitä, vaan myös mieltä on koulutettava ja hoidettava.”

”Onneksi niistä ajoista on menty eteenpäin, kun rintamalta kotiutui sodassa traumatisoituneita miehiä, joiden mieltä ei sen koommin hoidettu millään tavalla.”

HELI HARING

PÄÄKIRJOITUS

Uuden edessä

Kirkon työntekijänä oli riemastuttavaa nähdä Ryhmäteatterin *Vaellus*-näytelmä. Siinä kuvitteellisen seurakunnan kuormittuneet työntekijät lähtivät vaellukselle Lappiin. Käsikirjoittaja **Anna Krogerus** halusi nostaa esiin mielestään teatterin kanssa samankaltaisen työyhteisön. Krogeruksen mukaan kirkolla ja teatterilla on yhtäläisyyksiä. Kumminkin kamppailevat yhteen tulemisen kanssa ja kummatkin ovat olemassa tuodakseen esiin muita arvoja kuin rahan. Krogeruksen mielestä talouden ristipaineessa eläminen kuitenkin kuluttaa. Se voi myös aiheuttaa syvimpiin arvoihin isojakin joustoja, jotta yleisöä saataisiin paikalle.

Vaellus kertoo keski-ikäisen kriisistä, jolloin usein kyseenalastetaan tututkin tulleita reittejä ja mietitään: Tässäkö tämä oli? Vieläkö elämään voisi tulla jotain uutta?

Myös kirkko on uuden edessä. Kirkko on julkistanut ensi vuodelle seitsemän hallitusohjelmataavoitetta: Eriarvoisuuden vähentäminen vahvistaa yhteiskuntarauhaa, nuorten

hyvinvointiin panostaminen luo tulevaisuussuskoa, tasapainoinen aluekehitys rakentaa luottamusta, uskonnonvapaus tuo turvaa ja toivoa ihmisten elämään, uskontolukutaito vahvistaa keskinäistä ymmärrystä, oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuuden edistäminen rakentaa turvallisempaa maailmaa ja ilmasto-kestävän

Tässäkö tämä oli?

elämäntavan edistäminen on hyvinvoinnin perusta.

Tärkeimpänä näen tulevaisuuskon vahvistamisen yhteiskunnassamme. Miten voimme seurakuntalaisina rakentaa yhteisöllistä ja turvallista elinympäristöä kaikille? Toivon, että vaalien jälkeen seurakuntaiset antavat edelleen aktiivisesti palautetta. Seurakuntien toimintaan voi vaikuttaa myös vaalien välillä.

”On portti aina auki myös tulevaisuuteen, huomenna Herra siunaa taas meidät uudelleen”
Virsi 452:4

KUUKAUDEN VALINNAT

100

ALKAVANA vuonna tulee kuluneeksi 100 vuotta siitä, kun Suomessa tuli voimaan laki uskonnonvapaudesta.

1,9 milj.

VIRSIKIRJA.FI -verkkopalvelua on tänä vuonna käyttänyt reilu 1,9 miljoonaa käyttäjää.

140 000

VIIME VUONNA ev.lut kirkon virkatodistuksia laadittiin noin 140 000.

KIRKKOHALLITUS on julkaissut pohjan, jonka avulla ihminen voi suunnitella omia hautajaisiaan. Pohja on dokumentti, joka avataan ja tallennetaan omalle koneelle. Se kannattaa myös tulostaa ja kertoa läheisille, mistä he tarvittaessa löytävät suunnitelman.

Suunnitelmaa ryhdyttiin tekemään, kun huomattiin, että ihmisten on vaikea kertoa läheisilleen, mitä toiveita heillä on omien hautajaistensa suhteen. Hautajaissuunnitelma noudattelee Suomen ev.lut. kirkon hautaan siunaamisen tapaa ja siihen voi kirjata monia käytännön asioita, joista hautajaisten yhteydessä on tehtävä jokin päätös.

SUOMEN evankelis-luterilaisen kirkon laatimien virkatodistuksien toimitusajat ovat tällä hetkellä parista päivästä muutamaan viikkoon. Toimitusajat pitenivät hetkellisesti vuonna 2021, kun kirkon virkatodistusten laatimisen toimintamalli uudistettiin. Uudistuksen myötä virkatodistusten laatiminen keskitettiin viiteentoista kirkon aluekeskusrekisteriin. Aiemmin sukuselvitykset on jouduttu tilaamaan erikseen jokaisesta seurakunnasta, jossa vainaja on ollut kirjoilla.

RUKOILEN

Jumala,

Kiitos, että synnyit ihmiseksi.

Tulit kiireeseen ja

keskeneneräisyyteen.

Ja pimeään.

Kiitos, että jokaiselle kuuluvat

sanat:

Älkää pelätkö. Älä pelkää.

Teille on syntynyt Vapahtaja.

Sinulle on syntynyt Vapahtaja.

RUOKKIKKAAMME

kiitollisuutta – ei ahdistusta

Piispa Jari Jolkkosen mielestä kirkon edustajien pitää keskustella eri mieltä olevien tahojen kanssa ajan ilmiöistä rohkeasti ja rakentavasti.

Miten meidän tulisi kristittyinä suhtautua aikamme katsomuksellisiin kiistoihin ja ilmiöihin? Tätä Jari Jolkkonen pohtii uusimassaan teoksessaan *Ymmärrystä etsivä usko*.

Piispa kertoo haluavansa kuunnella kaikenlaisten katsomusten edustajia ja käydä näiden kanssa kunnioittavaa keskustelua, mutta myös esittää selkeästi kirkon kannan.

”Meitä vaivaa länsimaissa esimerkiksi järkyttävä myytti, jonka mukaan kristinusko ja tiede sotivat toisiaan vastaan ja ovat kilpailevia tai vastakkaisia tapoja hahmottaa todellisuutta.”

Tiedeuskovaiset väittävät tieteen vastaavan kaikkiin elämänskysymyksiin.

”Tiede selittää hyvin tämän maailman ilmiöitä, mutta kristinusko antaa isomman ja rikkaamman kuvan tämän kaiken merkityksestä. Olemme osa suurta kertomusta, jossa Jumala luo ja pelastaa maailman”, Jolkkonen kommentoi.

Kristittyjen virkistävä vaihtoehto

Kirjoitusten yhtenä punaisena lankana on ajatus, että kristinusko on kiinnostavalla, myönteisellä ja virkistävällä poikkeuksellisella tavalla vaihtoehtokulttuuria moniarvoisissa länsimaissa.

”Kirkon ei kannata sulautua maastoon. Muuten se muuttuu mauttomaksi, hajuttomaksi ja värittömäksi.”

Kulutuskulttuurimme johtaa jatkuvaan tyytymättömyyteen. Se saa kysymään, mitä minulta vielä puuttuu. Kristinusko sen sijaan lähtee siitä, että vähempikin materia ja mammona voi riittää, ja siitäkin saa olla kiitollinen.

Laitavasemmiston ja äärioikeiston lietsoma poliittinen polarisaatio tuottaa piispan mukaan epäluulon kulttuuria, jossa ”vastustajia” ja näiden pahantahotoisia motiiveja epäillään kaiken aikaa. Siksi somessa riidellään ankarasti. Viha nousee.

”Vallankumousliikkeet syntyvät vihasta, ja kyllä minäkin tunnen pyhää vihaa Venäjän johtoa kohtaan. Kristinusko suojelee meitä katkeroitumiselta, masennukselta ja poliittiselta radikalisoitumiselta.”

Kaikki ovat Suomessa tervetulleita kirkkoon, niin vasemmalta, oikealta kuin keskeltäkin.

”Usko rohkaisee etsimään muissa olevaa hyvää ja suhtautumaan toisiin suopeasti. Meidän on yritettävä vilpittömästi kuunnella, mitä hyviä asioita toiset haluavat edistää.”

”Toisaalta minkään puolueen ei pidä yrittää valjastaa kristinuskoa käyttöönsä, omien poliittisten mieltymysten ja aatteiden vankkureiksi. Kirkko hoitaa yhteiskunnassa enemmän lääkärin kuin tuomarin virkaa.”

Myötätunnon kulttuuri

Richard Dawkinsin kaltaiset taistelevat ateistit väittävät, että kristillinen lähim-

TUURA HYTTINEN

JARI JOLKKONEN haluaa ajatella, että kirkolliskokouksen, piispojen ja pappien sijasta kirkon painavinta ääntä käytetään paikallisseurakunnan elämässä.

mäisenrakkaus on pohjimmiltaan vain itsekkyyttä.

”Minä väitän, että aito altruistinen rakkaus on mahdollista, ja se tulee todeksi kirkon yhteisöllisessä elämässä. Haluan puhua myötätunnon puolesta. Ihminen voi nousta egoisminsa yläpuolelle.”

Kirkon ei kannata sulautua maastoon.

Monet filosofiat ja uskonnot esittävät, että ihminen on itse syypää kohtalonsa ja siihen, miksi elämä menee huonosti. Diakoniasta kirjoittava Jolkkonen on toista mieltä. Kristinusko on myötätunnon kulttuuria, ja sen puolesta piispa haluaa puhua.

”Seurakunnissa autetaan ja lohdutetaan joka päivä ahtaalla olevia ja murhehuoneisiin joutuneita ihmisiä. Seurakunnan sanoma ilmenee siinä tavassa, jolla se tekee todeksi rakkauden sanomaa.”

Ympäristöahdistus ei auta

Jari Jolkkosen kirjan pääartikkeli käsittelee ilmastoahdistusta ja sen vastalääkkeeksi kristinuskosta nousevaa kiitollisuutta.

Piispa linjaa, että ympäristöongelmat on otettava todella vakavasti ja niihin on

etsittävä tosissaan ratkaisuja. Ilmastonmuutoksen kiistäjät ovat siis väärässä.

Jolkkonen ei kuitenkaan koe itse ympäristöahdistusta, jota hän pitää kielteisenä tunteena. Sen sijaan hän tuntee luomakunnasta kiitollisuutta, joka synnyttää halun suojella sitä.

”Ahdistus saa tiputtamaan rukka-set, se lamaannuttaa ja vie toimintakyvyn. Tai purkautuu toisen omaisuuden vahingoittamisena. Keiton heittäminen vanhojen maalausten päälle ei auta tippaakaan, vaan herättää ärtymystä niissä, joita pitäisi houkutellessa luonnonsuojeluun.”

Kirkon pitää ruokkia kiitollista asennetta eikä ahdistusta. Kristinuskossa kiitollisuus nousee sen hyvän näkemisestä, mitä Jumala on meille antanut. Jumalan luomistyön lahjat synnyttävät halun antaa vastalahja.

Kiitollisuus on jopa jonkinlainen avain onnellisuuteen.

”Se, mitä Kristus on tehnyt puolestamme, synnyttää jo itsessään kiitollisuutta. Jumalanpalveluksen jälkeen lähdemme palvelemaan maailmaa. Oma elämä on vastausta siihen hyvyyteen, mitä Jumala on meille osoittanut.”

Lopussa kiitos seisoo

Kärsimys ei jakaudu tasaisesti tai oikeudenmukaisesti. Jari Jolkkosen sisko sairastui aivosyöpään jo parikymppisenä ja kuoli vaikeiden vaikeiden jälkeen alle 40-vuotiaana.

Teologi ei ymmärrä, miksi jotkut joutuvat kärsimään niin paljon enemmän kuin toiset. Mutta sen hän tietää, että vaikeuksien ja kärsimystenkin keskellä kiitollinen ihminen saattaa nähdä merkittävällä tavalla myös hyviä asioita.

”Jopa saattohoitopotilas voi sanoa olevansa elämälle kiitollinen ja suhtautua toiveikkaasti tulevaan elämäänsä. **Vesa-Matti Loirikin** kertoi viimeisillä hetkillään kokevansa kiitollisuutta huolimatta siitä, että oli huonossa kunnossa.”

Kiitollisuus on tutkitusti myönteinen ja vahva voima, piispa Jari Jolkkonen summaa.

”Kiitollisuus on jopa jonkinlainen avain onnellisuuteen. Se edellyttää havahtumista siihen hyvään, jota olen saanut elämässäni lahjaksi.”

MITÄ MIELESSÄ?

KYSSISSÄ työskentelee kolme sairaalaklovnia. Kikka eli Elina Väänänen kuvassa oikealla.

Punainen nenä antaa luvan hassutella

KUOPION yliopistollisessa sairaalassa (KYS) työskentelee kolme sairaalaklovnia. Vastuuklovnina toimii teatteritaiteen maisteri **Elina Väänänen**, jonka potilaat tuntevat Kikkana, työpareinaan Pika ja Lempi Räyhäpää.

Keitä kaikkia sairaalaklovnit kohtaavat?

”Tapaamme lapsipotilaita ja -perheitä KYSin lastenosastolla sekä veri- ja syöpätautien ja lasten psykiatrisella osastolla. Vieraillemme myös poliklinikoilla ja leikkauksyksikössä. Jos lapsi haluaa ja vointi sallii, meillä Kuopiossa on osastoilla aikaa kohdata jokainen lapsipotilas. Viime vuonna kohtaamisia oli 6 500. Elokuussa 2022 aloimme työskennellä myös muistisairaiden parissa kaupungin palvelusumyksyksissä. Elämän alussa ja lopussa aiheet ovat erilaisia”, Elina Väänänen kertoo.

Mitä sairaalaklovnin tekee?

”Sairaalaklovnin työ on vuorovaikutusta klovnerian ja leikin kautta, esimerkiksi fyysistä komiikkaa, taikatemppuja ja arvoituksia. Klovnin kääntää asioita ylösalaisin eikä ehkä aina osaa kaikkea, missä lapsi voi opastaa. Klovnilla ei ole valmista käsikirjoitusta, vaan hän improvisoi yhteistä leikkiä, josta syntyy iloa. Punainen nenä antaa luvan hassutella. Muistisairaiden kanssa saatetaan päästä tanseihin tai päiväkahville tai muistella nuoruutta.

Parhaimmillaan voimme helpottaa jännitystä, siirtää ajatuksia vakavasta aiheesta iloisempiin asioihin. Tarvittaessa voimme auttaa puhumaan vaikkapa ystävyydestä tai tunteista. Naurun kautta syntyy rentous. Muistisairaana ahdistunut mieli voi keventyä yhteisessä hetkessä.

Pandemian myötä sairaalaklovnit saivat oman sovelluksen, ja pitkään sairaalassa viipyvät lapset voivat lähettää klovnille pallopostia. Meillä on myös omat somekanavat. Olemme tehneet myös opastusvideoita.”

Millaisia uuden vuoden suunnitelmia klovnilla on?

”Uudenvuoden juhlintaan Räyhäpää sanoisi, että ei ainaakaan paukuttele eikä pöräyttele. Kenties olemme pikapuolin pulkkamäessä kikatellen räyhäpäänä. Vuonna 2023 KYSin sairaalaklovnitoiminnalla on 15-vuotisjuhlavuosi, ja synttärinä ovat mietinnässä. Tänä vuonna valtakunnallinen yhdistyksemme Sairaalaklovnit täytti 20 vuotta.”

SINI-MARJA KUUSIPALO

ARKISTOJEN AARTEITA

Digiloikan alkumetreillä

KESÄLLÄ 1998 Kuopion seurakunnat uudistivat nettisivunsa ja tarjosivat samalla seura-

kuntalaisille nettipapin palveluita. Uutuus tosin tarkoitti vain sitä, että silloisella keskusrekis-

terinjohtaja **Oiva Voutilaisella** oli oma nettipalsta – nykytermein blogi – ja hän vastasi kyselijöille sähköpostilla henkilökohtaisesti.

Kaikkeen luvattiin vastata, kuten: ”Voiko nettipapilta kysyä esimerkiksi elämän tarkoitusta, jos tämä kysymys vaivaa? – Voi. Ja ketäpä se ei vaivaisi.” Varsinaista sielunhoitokeskustelua ei kuitenkaan luvattu.

Liikkuvaan digiajan junaan hypättiin ihan tuoreeltaan, sillä esimerkiksi sähköposti oli Suomessa lyönyt itsensä läpi vasta edellisvuonna. Internet oli muutenkin vielä aivan alkutekijöissään eikä hakukoneitakaan ollut. Googlen maailmanvalloitus alkoi vasta syksyllä 1998.

Tuskinpa nettipappi Voutilainen sentään hukkuu sähköpostikyselyihin, sillä läheskään kaikkiala ei vielä ollut sähköpostia.

KAIIJA VUORIO

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO**

Henkilökohtaista palvelua mm. perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

**APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN**

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö. Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

**HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori**

*Perinteikäs,
täyden palvelun
hautaustoimisto.*

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa
050 315 5849**

eine.kotamaa@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 25.1.,
varaukset 16.1. mennessä.

hilla
group

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Pitopalvelua

**Ilon ja surun keskellä
olemme palveluksessanne**

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoreet ruiskuoriset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

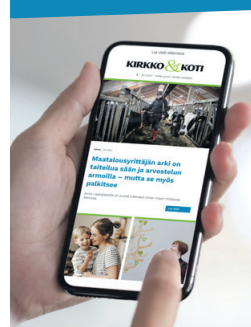
Kotileipomo & Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

Haluatko meiltä postia?

**Tilaa uutiskirjeemme
sähköpostiisi.**

Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa. Uutiskirjeen tilaaminen ei maksa sinulle mitään. Tilaa kirje osoitteesta kirkkojakoti.fi.

terveisin seurakuntalehtesi

KIRKKO & KOTI

MILLAISTA on seurakuntaelämä tulevaisuudessa?

Tulevina vuosina seurakuntalaisten rooli korostuu entistä enemmän kirkon toiminnassa.

Uuden vuoden kynnyksellä ja uusien luottamushenkilöiden aloittaessa nelivuotisen toimikautensa, on oiva hetki kurkistaa tulevaan. Kuopion seurakuntien kuusi kirkkoherraa visioivat jokainen omalta osaltaan, millaiselta heidän seurakuntansa toiminta näyttää viiden vuoden päästä.

Risto Voutilainen Tuomiokirkkoseurakunta

”Tuomiokirkko on hiippakunnan keskus-kirkko. Jo rakennuksena se on yksi seurakunnan tärkeimmistä vahvuuksista ja yksi kaupungin pysyvistä maamerkeistä. Kirkko on päivittäin avoinna rukousta varten. Kirkonmäkeä kehitetään kohtaamisen, taiteen ja yhteiskunnallisen keskustelun paikkana. Kirkon ja seurakunnan mukanaolo torilla ja tapahtumissa on merkittävä asia.

Jumalanpalvelus- ja musiikkielämä on monipuolista ja korkeatasoista. Viidessä vuodessa tekninen kehitys tekee musiikkitalaisuuksien ja jumalanpalvelusten välittämisen ihmisille vielä monipuolisemmaksi. Samalla on korostettava, että mikään etäosallistuminen ei voi korvata yhteen kokoontumista.

Kirkonmäkeä kehitetään monenlaisten kohtaamisten paikkana.

Seurakunnan toimitilat kirkon läheisyydessä, museon ja kirjaston vierellä, luovat uusia mahdollisuuksia yhteistyöhön. Tuomiokirkkoseurakunta on yhteistyössä palvelutalojen, koulujen ja päiväkotien kanssa. Samoin se toimii

ihmisten hyväksi kulttuuri-, yritys- ja järjestötoiminnan rinnalla.

Taloudelliset resurssit niukkenevat koko kirkossa. Seurakuntayhtymän tasolla keskustelu niukkenevista resursseista liikkuu kiinteistöjen ja henkilöstön välillä. Osana seurakuntayhtymää tilanne koskettaa myös Tuomiokirkkoseurakuntaa tavalla tai toisella.

Vuoden 2021 lopussa Tuomiokirkkoseurakunnan 12 400 jäsenestä yli neljännes oli yli 70-vuotiaita, mutta toisaalta samoin yli neljännes nuoria aikuisia. Rippikouluikäluokkaan kuului 50 nuorta. Väestöennusteiden mukaan viiden vuoden kuluttua yli 70-vuotiaiden osuus on todennäköisesti nykyistä suurempi.

Tuomiokirkkoseurakunnan toiminta-ajatus tuleville vuosille on kutsua ihmisiä rukoukseen, luoda heille mahdollisuuksia uskossa kasvamiseen ja keskinäisen yhteyden kokemiseen sekä

varustaa heitä huolehtimaan lähimmäisistä ja luomakunnasta. Tämä tehtävä säilyy.”

Anu Kiviranta Alavan seurakunta

”Alavan seurakunnassa toteutettiin keväällä 2022 seurakuntalaisten, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden yhteinen strategiatyöskentely. Sen kantavana ajatuksena oli koota mahdollisimman monia ääniä saman pöydän ääreen keskustelemaan ja jalostamaan eteenpäin ajatuksia seurakuntamme tulevaisuudesta. Työskentelystä nousi esiin muutamia helmiä, joista ensimmäiset muuttuivat todeksi syksyn 2022 aikana. Näkyvin helmi oli työnimellä ”Alavan lippa” tunnettu projekti, jossa kirkon seinään heijastetaan kirkkovuoden mukaisia lyhyitä tekstejä. Yhtä upea helmi, joskaan ei niin näkyvä, toteutui lokakuussa, kun kirkon ovia pidet-

RISTO VOUTILAINEN, Teemu Voutilainen, Sanna Mertanen, Matti Pentikäinen, Juha Hagman ja Anu Kiviranta.

tiin aamusta iltaan auki hiljentymistä varten. Tätä rukoushiljaisuuden viikkoa rytmittivät muun muassa rukous- ja ehtoollishetket.

Toivon, että seurakuntana saamme tulevaisuudessakin ylläpidettyä tällaista avointa yhteisöllisyyttä, jossa seurakuntalaiset, luottamushenkilöt ja työntekijät yhdessä tuovat ideansa ja lahjansa seurakunnan elämään. Avainasemassa ovat seurakuntalaiset itse. Se mistä he itse haluavat ottaa vastuuta, sitä voimme lähteä yhdessä viemään eteenpäin. Toinen tärkeä tulevaisuuden tekijä on verkostoituminen alueemme toimijoiden kanssa. Tässäkin teemme Alavan seurakunnassa jatkuvasti työtä eteenpäin.

Alavan konkreettiset haasteet liittyvät Savilahden alueen kasvuun.

Alavan konkreettiset tulevaisuuden haasteet liittyvät Savilahden alueen kasvuun ja toisaalta Neulamäen kirkon tulevaisuuteen. Jo nyt Savilahdes- sa sijaitsee oppilaitoksia ja yrityksiä, tulevaisuudessa se on myös tuhansien ihmisten asuinalue. On selvää, että vaikka verkostoissa ja yhteistyökumppaneiden kanssa toimiminen on osa seurakunnan elämää, alueelle tarvitaan myös tilat kokoontumista varten. Sama koskee Neulamäkeä. Mikäli kirkosta joudutaan jollain aikavälillä luopumaan, tulee varmistua korvaavien tilojen olemassaolosta.”

Juha Hagman Järvi-Kuopion seurakunta

”Järvi-Kuopion seurakuntaneuvosto hyväksyi joulukuussa seurakunnan uuden strategian nimellä *Ovi auki Jumalan luo*. Uusi strategia viitoittaa seurakunnan toiminnan kehittämistä tulevina vuosina. Siinä on viisi painopistealuetta: 1. Julistamme rohkeasti evankeliumia Jeesuskesta Kristuksesta, 2. Vahvistamme seurakuntalaisuutta, 3. Asetumme heikoimmassa asemassa olevien puolelle, 4. Kehitämme seurakuntien välistä yhteistyötä sekä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja 5. Kannamme vastuuta luomakunnasta.

Diakonian rooli tulee entisestään kasvamaan seurakunnassamme.

Olemme järjestäneet Järvi-Kuopion seurakunnassa vuosittain yli 400

jumalanpalvelusta. Jumalanpalvelus säilyy seurakunnan toiminnan keskuksena jatkossakin. Toisaalta tunnistamme sen, että monet alueemme ihmiset eivät tule mukaan tiloissamme järjestettävään toimintaan. Pyrimme suunnittelemaan toimintaamme sinne, missä ihmiset ovat – some mukaan lukien.

Väestön ikääntyessä ja eriarvoisuuden lisääntyessä kaikissa ikäryhmissä diakonian rooli tulee entisestään kasvamaan seurakunnassamme.

Näkisin, että seurakunnan elämä rakentuu tulevaisuudessa entistä vahvemmin seurakuntalaisten aloitteellisuuden, osaamisen ja lahjojen varaan. Seurakunnan menestyksellinen toiminta edellyttää myös yhä enenevässä määrin yhteistyötä seurakuntien välillä ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Haluamme puhalttaa yhteen hiileen alueemme parhaaksi. Seurakuntien välistä yhteistyötä olisi tärkeä kehittää Kuopion seudulla monella tapaa, kuten työtekijäresurssien käytössä ja toiminnan toteuttamisissa.”

Matti Pentikäinen Kallaveden seurakunta

”Viiden vuoden kuluttua Kallaveden seurakunnan alueen väkimäärä tulee olemaan edelleen Kuopion seurakuntien alueista runsain ja väestön ikärakenteelta nuorin. Kallaveden seurakunnan suhteellinen osuus seurakuntayhtymän kirkon jäsenten kokonaismäärästä tulee kasvamaan. Verotuloista jaettava Kallaveden seurakunnan suhteellinen osuus määrärahoista kasvaa väestömäärän mukaisesti ja euromääräisesti laskee muita yhtymän seurakuntien osuuksia hitaammin.

Taloudellisten voimavarojen säilyminen lähes ennallaan turvaa Kallaveden seurakunnan toimintaedellytykset seuraavan viiden vuoden aikana melkein nykyisen kaltaisina. Tällä hetkellä tiedossa olevista avautuvista viroista yksi diakonian virka jätetään täyttämättä vuoden 2023 lopussa.

Panostamme huomattavan osan työajastamme kasvatukseen.

Vuonna 2027 Kallaveden seurakunta tulee jatkamaan kirkon perustyön hyvää toteutusta jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Diakonian keinoin tuemme erityisesti syrjäytyneitä kansalaisia ja lapsiperheitä. Panostamme huomattavan osan työajastamme kasvatukseen lasten, varhaisnuorten ja nuorten keskuudessa. Erityisesti satsaamme rippikoulujen laadukkaan toteutukseen. Innostamme seura-

kuntalaisia yhä laajemmin osallistumaan vapaaehtoistoimintaan ja kokemaan osallisuutta.

Seurakuntamme toiminta-ajatus on: ”Kallaveden seurakunta rohkaisee elämään ja kuolemaan Jumalaan luottaen.” Tämä sisältää ajatuksen, että Kristuksen kaste- ja lähetyskäskyn pohjalta seurakuntalaisilla on velvollisuus toteuttaa yhteiskuntavastuuta. Yhteiskuntavastuu Kallaveden seurakunnan alueella toteutuu parhaiten vuonna 2027 olemalla kirkon jäsenenä yhteisössä, jossa rakastamme toista kuin itseämme ja Jumalaa yli kaiken. Tavoitteenamme on jättää kirkko tuleville polville paremmassa kunnossa kuin itse olemme sen edeltäviltä polvilta vastaanottaneet.”

Sanna Mertanen Männistön seurakunta

”Näen seurakuntamme tulevaisuuden iloisena ja valoisana; sopivasti uusiutuneena, mutta kuitenkin tärkeän ytimensä ja perinteensä säilyttäneenä. Evankelis-luterilaisen kirkon jäsenmäärä on ollut jo pitkää laskussa ja sama suuntaus näkyy Männistön seurakunnassakin. Mitään kovin radikaalia laskua ei kuitenkaan ole näköpiirissä, ja myös kaupunkirakenne Kuopiossa muuttuu jossain määrin koko ajan. Meidänkin alueellemme muuttaa jatkuvasti myös uusia asukkaita ja seurakuntalaisia.

Toiminnot voidaan järjestää saman kahvipannun ympärille.

Näkisin toimintansa vakiinnuttaneen lähiöseurakuntamme toiminnan jatkuvan melko lailla samankaltaisena viidenkin vuoden päästä. Toivottavasti olemme kuitenkin saaneet paljon uusia aktiivisia seurakuntalaisia mukaan. Millaista toimintaa he sitten keksivätkään – sille on vain taivas rajana!

Toimitiloja Männistön seurakunnalla on jäljellä vain yksi. Yhden katon alle kaikkien toimintojen keskittämiseksi on ollut paljon hyviä puolia. Upeassa monitoimikirkossamme voimme järjestää monet eri-ikäisten ja eri ryhmi- en toiminnot ns. saman kahvipannun ympärille, ja saamme yhteistyöllä pienelläkin porukalla aikaiseksi isoja ja vaikuttavia juttuja. Pyhän Johanneksen kirkko on todellinen valon kirkko ja tuon armon valon uskon loistavan kirkkaana toivon merkinä täällä Männistön alueella vielä useampien vuosikymmentenkin päästä.

Koko Kuopion alueella teemme jo nyt seurakuntien kesken monessa asiassa todella ilahduttavaa yhteistyötä. Seurakuntien toimintaa, näkyvyyttä ja merkitystä koko Kuopion tasolla halutaan

varmasti jatkossakin yhdessä suunnitella ja vahvistaa. Männistön ja Puijon seurakunnilla on ollut nuorisotyössä kokeilussa yhteisen ryhmänohjaajakoulutuksen ja isostoiminnan järjestäminen jo kaksi vuotta. Siitä on saatu todella ilahduttavaa palautetta nuorilta. Tämänkaltaisen yhdessä tekeminen innostaa myös työntekijöitä ja antaa uusia näkökulmia kaikille osapuolille.”

Teemu Voutilainen Puijon seurakunta

”Tulevaisuuden kirkko on uudenlaisten haasteiden edessä. Kirkkoon kuuluminen on yhä useammin itsestäänselvyyden sijaan tietoinen valinta. Samaan aikaan meillä on tutkittua tietoa siitä, että yhteisöllisyyden kaipuu ja Jumalan kaipuu eivät ole vähentyneet, vaikka ne ovatkin muuttaneet muotoaan.

Puhumme Jumalasta ymmärrettävästi ja kiinnostavasti.

Toimintaympäristön muuttuessa on tärkeää muistaa, minkä vuoksi seurakunta on olemassa. Puijon kirkon kello- tornissa on kolme erikokoista kirkonkelloa. Alimmassa lukee: ”Yhteys”, keskimmäisessä kellossa ”Todistus”, ylimmässä ”Palvelu”. Tässä kiteytyy seurakunnan perustehtävä nyt ja tulevaisuudessa.

Yhteys on sitä, että seurakunta kutsuu kaikkia ihmisiä Kolmiyh- teisen Jumalan yhteyteen. Hänen, joka tuli Poikansa kautta alas taivaasta, meidän luoksemme nöyränä ja hiljaisena, aasilla ratsastaen, jotta hän voisi kohdata meidät silmien tasolta. Tällaiseen kohtaamiseen hän kutsuu meitä kaikkia.

Todistus on sitä, että puhumme Jumalasta. Teemme sen ymmärrettävästi, mielenkiintoisesti ja tämän ajan ihmisten kysymykset huomioon ottaen. Annamme tilaa myös etsijöille. Vies- timme tulee olla se että ”ovemme ovat auki, täällä on sinulle ja ajatuksillesi tilaa”.

Palvelu on sitä, että kirkko pitää jatkossakin ääntä heidän puolestaan, jotka syystä tai toisesta eivät saa oma ääntänsä kuuluville. Se on kaikkein hädänalaisimmassa asemassa olevien auttamista ja kokonaisvaltaista kohtaa- mista.

Tämä on ollut ja tulee olemaan Puijon seurakunnan tehtävä omalla alueel- laan. Miten tämä kaikki voisi parhaalla mahdollisella tavalla tässä ajassa, tällä alueella toteutua, siihen tarvitaan niin päättäjiä, työntekijöitä ja ennen kaikkea teitä seurakuntalaisia.”

PYHÄN maan kosketus

Kuopion seurakuntanuoret tekivät lokakuussa matkan Israeliin ja Palestiinaan.

Mediasta saa helposti käsityksen, että alueella on vaarallista. Kuvittelin meneväni yhteenottojen keskelle. Yhtäkään en nähnyt. Perillä tunsin oloni turvallisiksi. Israelilaisten ja palestiinalaisten välillä on poliittisia jännitteitä, silti arki pyöri. Ensimmäisestä päivästä lähtien pääsimme kohtaamaan sekä israelilaisia että palestiinalaisia.

Kiperiä kysymyksiä

Tutustuimme juutalaisuuteen viettämällä sapattia Suomeen Lähetysseuran Felm-keskuksessa Jerusalemissa. Vierailimme myös Itkumuurilla. Hetki oli koskettava. Juutalaiset rukoilivat muuria vasten jopa tunteja päivässä.

Israelin puolella katukuvaan kuuluivat poliisit ja sotilaat. Hämmästyin, että asevelvollisuus kuuluu Israelissa naisillekin. Se kertoo, miten tärkeänä he pitävät isänmaan turvaamista.

Tutustuimme palestiinalaisten nuorten arkeen vieraillemalla Toivon koulussa Ramallahissa. Koulu on Jordanian ja Pyhän Maan evankelis-luterilaisen kirkon ylläpitämä ja Kuopion seurakunta tukevat sitä.

Oppilaat ovat palestiinalaisia, osa on kristittyjä, osa islaminuskoisia. Nuoremmat oppilaat ottivat kuvan kanssani ja juttelimme hieman. Yllätyin heidän hyvästä englanninkielen taidostaan. Vanhemmat oppilaat kertoivat köyhistä elinoloistaan sekä kokemastaan epäoikeudenmukaisuuden tunteesta. Monella oppilaalla tuntui olevan unelma-ammatti, mikä oli lohdullista kuulla.

Minulle esitettiin kiperiä kysymyksiä. Haluttiin esimerkiksi tietää, olenko Isra-

elin vai Palestiinan puolella. Vastaukseni ei ehkä miellyttänyt, sillä kysyjä käveli pois luotani, kun kerroin olevani rauhan puolella.

Naisia kunnioitetaan

Millaista oli kävellä Lähi-idän maassa nuorena naisena? Mieleeni jäi meilte osoitettu kunnioitus. Palestiinan puolella ihmiset tulivat juttelemaan. He hymyilivät ja kysyivät, mistä olimme kotoisin. Ei tööttäilyä tai epämuukavia katseita. Israelin puolella ääriortodoksisjuutalaiset katsoivat maahan kulkiesaan ohi. Kyseessä on kunnioitus etenkin heidän omaa uskoaan, mutta myös naisia kohtaan. Yleisesti naisen arvostus näkyi puheissa ja elekielessä selkeästi.

Israelin ja Palestiinan kansat ovat sydämeltään kunnianhimoisia sekä pyhää kunnioittavia. Kaikki tuntuvat tietävän, mikä on heille tärkeää. Pääarvot ihmisillä olivat läheisistä huolen pitäminen, laatuaika perheen kanssa sekä oma usko. Esimerkiksi sapatinaikaan Israelin alueella ei ajettu autolla eikä oltu juurikaan oman kodin ulkopuolella. Tunnelma oli maaginen. Palestiinalaisten alueilla kovaäänisten rukoukset tulivat jokaisen korvaan.

Paikan päällä vierailu auttoi ymmärtämään konfliktin osapuolia. Ihmiset eivät halua pahaa toisilleen. He haluavat olla tunnollisia uskolleen ja oman kansansa kertomukselle. Uskollisuus teki vaikutuksen. Sitä toivon lisää Suomeenkin.

MAIJA JOLKKONEN
Kirjoittaja on yksi matkalle osallistuneista nuorista.

TOIVON koulussa Ramallahissa tavattiin palestiinalaisnuoria.

KOLUMNI

Rauhan tekijöistä on pulaa

On epävarmaa, pääsemmekö ihmiskuntana koskaan eroon sodista. Voi olla, että siinä onnistumme, mutta varmaa se ei ole. Rauhan tavoittelu on kuitenkin aina arvokkaampaa kuin sota. Epävarmuudesta huolimatta rauhan rakentamista tarvitaan joka päivä.

Yhteenkuuluminen luo puitteet rauhalle. Rauhan rakentaminen on rajojen purkamista meidän ja muiden väliltä, jotta keskinäinen luottamus vahvistuisi. Ihmiset kun tuppavat pitämään huolta heistä, jotka kuuluvat meihin.

Hyvän elämän mahdollisuuksien epätasainen jakautuminen rapauttaa luottamusta. Yhdellä on kaikki, mitä hyvään elämään tarvitaan ja toinen

on liian köyhä selvittääkseen hengissä. Siksi huono-osaisuuden poistaminen on hyväosaisten velvollisuus siitä huolimatta, että on epävarmaa, saadaanko köyhyyttä koskaan poistettua ihmisyyhteisöistä.

Yhteenkuuluminen luo puitteet rauhalle.

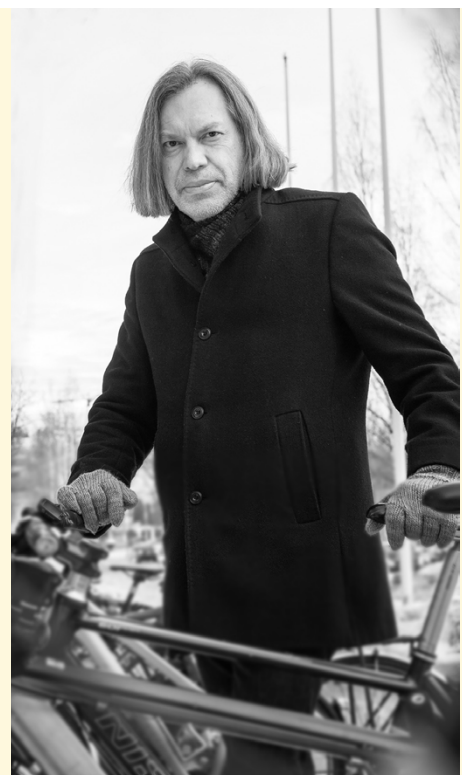
Myös ilmastonmuutos jakaa ihmisiä eri leireihin. Siinä missä rikkaalla on mahdollista suojautua muuttuvan ilmaston vaikutuksilta, maksaa köyhistä köyhin siitä hengellään kehittyvissä maissa. Tällainen eriarvoisuus

loukkaa ihmisarvoa ja uhkaa rauhaa. Siksi ilmastonmuutoksen hidastaminen on jokaisen ihmisen velvollisuus joka päivä.

Hyvän tulevaisuuden rakentamiseen tarvitaan ihmisiä, jotka asettuvat hyvän tulevaisuuden puolelle. Onnistuminen riippuu meistä kaikista. Mitäpä, jos asettaisimme tulevana vuonna päättäväisesti hyvän puolelle pahuutta vastaan?

On asioita, joiden edistäminen joka päivä on tarpeellista siitä huolimatta, ettei perille pääseminen niiden suhteen ole varmaa. Rauha on niistä tärkein.

ARTO O. SALONEN

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Eevert Eino Oliver Korhonen, Aatos Urho Karvonen, Seela Vienna Linnea Tuomainen

KUOLLEET

Merja Anneli Korhonen 56, Ahti Aulis Ilmari Jämsén 91, Kaija Hillevi Maksimainen 94, Maire Kyllikki Hinkkanen 76, Jorma Mielonen 91, Laila Tellervo Siippainen 99, Hannu Pertti Halme 82, Antti Pekka Tiihonen 71, Anu Eliisa Keski-Nisula 50, Veijo Kalevi Kaismala 83, Aila Elina Kautto 89, Pekka Eemil Ensio Varis 88

ALAVA

KASTETUT

Lilia Ada Emilia Jääskeläinen, Vilja Alina Mikonsaari-Rossi, Bettina Alisa Blomqvist, Jane Aurora Helena Kuura, Silva Amalia Kivioja, Aamos Ossian Ahopelto, Heta Olivia Sariola, Verna Ilona Turpeinen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Marko Antero Aaltonen ja Mari Kaarina Kokolahti

KUOLLEET

Pentti Antero Möttönen 82, Ritva Anneli Jäntti 78, Raimo Otto Airaksinen 90, Ansa Kyllikki Ikonen 70, Eila Anneli Timonen 86, Ari Johannes Pääkkö 62, Martti Pitkänen 94, Taisto Eljas Kalervo Toppinen 68, Martti Johannes Mäenpää 73

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Vertti Antti Juhani Miettinen, Juankoski; Mette Kerttu Lilja Huotari, Nilsä; Viljo Sakari Karvonen, Riistavesi; Helmi Amalia Hiltunen, Riistavesi; Netta Lyyli Anneli Jonninen, Muuruvesi; Oiva Eemil Olavi Jokela, Nilsä; Krister Gabriel Wegelius, Nilsä; Väinö Eemil Johannes Möykkynen, Nilsä; Enni Anneli Aleksandra Ruotsalainen, Nilsä

KUOLLEET

Ahti Matti Hiltunen 65, Vehmersalmi; Matti Armas Viikki 87, Nilsä; Pentti Sakari Ahonen 78, Nilsä; Martti Koistinen 83, Vehmersalmi; Elma Orvokki Kuismen 95, Juankoski; Maija Marjatta Tukiainen 75, Tuusniemi; Toini Annikki Niskanen 71, Juankoski; Veijo Juhani Smolander 79, Tuusniemi; Salme Elina Hämäläinen 77, Nilsä; Martti Juhani Miettinen 75, Vehmersalmi; Aune Ollikainen 91, Juankoski;

Raimo Kalevi Grönfors 84, Juankoski; Pauli Einari Turunen 76, Nilsä; Martta Kyllikki Hyvönen 90, Nilsä; Liisa Hämäläinen 91, Tuusniemi; Sirpa Hillevi Leskinen 71, Juankoski; Anja Tellervo Mikkonen 87, Säyneinen; Toini Ilona Holopainen 90, Vehmersalmi; Helga Ester Miettinen 89, Kaavi; Taimi Inkeri Ihalainen 77, Nilsä; Martti Eino Ilmari Kohonen 73, Vehmersalmi; Jaakko Ilmari Niskanen 92, Nilsä; Ilmi Annikki Rissanen 89, Juankoski; Pertti Uolevi Tirkkonen 90, Tuusniemi; Taimi Terttu Riekkinen 92, Nilsä; Arvo Kalevi Rissanen 89, Juankoski; Anja Elina Oinonen 89, Nilsä; Irja Annikki Mustonen 85, Tuusniemi; Paavo Tapio Ensio Ruokolainen 74, Kaavi; Toimi Heimo Kalevi Myöhänen 81, Nilsä; Matti Kalevi Mertanen 77, Nilsä; Kaija Anneli Voutilainen 90, Riistavesi; Anja Kyllikki Tuononen 94, Säyneinen; Reeta Annikki Pentikäinen 85, Nilsä; Oili Johanna Ahonen 74, Nilsä

KALLAVESI

KASTETUT

Veini Nuutti Mikael Kuokkanen, Oiva Eino Ilmari Toivanen, Eino Auvo Evert Toivanen, Angelique Aino Korhonen, Iivo Oliver Valokorpi, Ilona Nea Emilia Taskinen, Otso Emil Vattulainen, Mai Amanda Puupponen, Rasmus Matias Kärki, Eetu Tapio Laitinen, Hertta Hilda Ilona Liuha, Akseli Uuno Taavetti Willman, Oona Helga Emilia Ropponen, Eerika Hilda Vilhelmiina Nurminen, Eevi Olivia Tukiainen, Aarne Olavi Rämänen, Vanessa Anna Maria Andreasén, Emma Iina Linnea Mikkonen, Minea Alissa Hämäläinen, Elli Martta Sofia Herranen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Lauri Joel Andreasén ja Suvi Tellervo Jäälinoja

KUOLLEET

Timo Hannu Sakari Snellman 55, Veikko Emil Pirskanen 89, Iris Maria Antikainen 60, Eeva Maria Korhonen 74, Kaija Margit Korhonen 94, Antti Juhani Korhonen 81, Maarit Johanna Miettinen 43, Ari Seppo Ilmari Pykäläinen 59, Keijo Ilmari Palonen 74, Martti Johannes Reiman 76, Juha Antti Vainikainen 56, Sirkka Marjatta Vartiainen 97, Reino Olavi Säämänen 81, Väinö Johannes Roponen 97, Eija Kyllikki Lappi 58

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Aurora Eveliina Kaarina Sipilä, Mio Eemeli Tikkanen

KUOLLEET

Reijo Antero Koistinen 74, Unto Markus Mönkkönen 78, Ossi Antero Kilpeläinen 63, Hannu Ilmari Hakkarainen 68, Raija-Liisa Kyllikki Vartiainen 77, Aune Anneli Pennanen 61, Lahja Liisa Mirja Hannukka 86, Teuvo Paavo Tirkkonen 87, Raili Soilikki Halmekytö 93, Seija Kaarina Tuovinen 78, Maire Elina Tiainen 90, Lahja Kyllikki Vääntinen 90, Elma Elina Miettinen 90, Sinikka Tellervo Aronen 91, Ulla Marketta Hoffren 51, Terttu Kaarina Ruusinen 93

PUIJO

KASTETUT

Elmeri Eino Kari Hintikka-Savolainen, Amalia Nea Noora Nevanperä, Ronja Susanna Marushchak, Liia Seija-Marie Aleksandra Koivistoinen, Paavo Väinö Tapio Kukkonen, Ronja Amalia Miettinen, Jymy Eino Aleksanteri Koskelo, Olavi Eino Antonio Ruuskanen, Linnea Anna Sofia Ahokas, Julius Aatos Saarinen

KUOLLEET

Raili Marja Savolainen 86, Eila Eveliina Niskanen 77, Anna Maija Inkeri Miettinen 80, Mauri Juhani Pärssinen 83, Heikki Tapani Pekkanen 75

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Daniel Lukas Benjamin Turunen, Onni Eeli Rissanen, Minka Stiina Vivian Miettinen, Lukas Petter Ossian Miettinen, Neela Katri Aliise Immonen, Axel Jare Johannes Santti, Aapo Patrik Ensio Vepsäläinen, Elias Matti Juhananpoika Rönkä

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Mika Raimo Tapani Huuskonen ja Minna Marjukka Vaahterasaari

KUOLLEET

Jaakko Olavi Kärppä 87, Veikko Olavi Taivainen 81, Erkki Johannes Rönkkö 87, Helmi Kaarina Pirskanen 85, Markku Tapani Lyytinen 60, Kaija Anneli Huovinen 71, Kaija Orvokki Tiirikainen 92, Marja-Riitta Pulsa 55, Salme Marjatta Kurikka 72, Lea Orvokki Heikkilä 92, Pirkko Anelma Simpanen 90, Anni Maria Hukka 89, Veli Juhani Savolainen 66

VIRRESTÄ VOIMAA

Siipeinsä varjossa meillä on turva ja suoja.

Virsi 329:2

SANALLISTA

Uudenvuodenpäivä

”Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo, ja mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa. Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen.”

Joh. 14: 12–14

Jeesuksen nimessä

Uuden vuoden alussa tehdään usein lupauksia kuluvaan vuoteen varten. Jeesus lupaa jäähyväispuheensa katkelmassa ihmisten saavan sen, mitä he hänen nimeensä pyytävät. Lupausta toistuu hänen puheessaan useassa kohdassa.

Ydinkohtana Jeesuksella on lupauksessaan hänen nimensä huomioiminen sekä Jumalan kirkkauden esiin tuominen. Jeesus-nimi ja sen sanoman tunnustaminen ovat avain lupauksen toteutumiseen. Hänen nimensä merkitsee ”Herra on apu, Herra pelastaa”. Hänen nimensä merkityksen tajuaminen vaatii uskoa. Jumala on luvannut kuulla meitä ja olla lähellämme auttaen. Kuitenkin Jeesus lupaa Jumalan kuulevan rukoukset vain, jos rukouksista on kuultavissa ihmisen usko. Jumalan kirkkaus tulee esiin uskon, ihmisten keskinäisen kunnioituksen ja rakkauden sekä Jeesukseen luottamisen kautta. Hän tuntee meistä jokaisen ja tietää, mikä on meille hyväksi. Pyyntöjen ja lupauksen tulee olla sopusoinnussa Jeesuksen ja Jumalan tahdon kanssa.

Toivottavasti meidän kaikkien lupauksista ja toiveista uudelle vuodelle on kuultavissa usko Jeesukseen, sillä siihen nimeen voi luottaa turvallisista mielin alkavanakin vuonna.

Rauhallista uutta vuotta 2023 kaikille!

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirkoissa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.virtuaalikirko.fi

NANNI VILPPONEN
Vs. seurakuntapastori
Kallaveden seurakunta

JO RIITTÄÄ! – Ympäristö tarvitsee tekoja myös seurakunnilta kipeästi

Kuopion seurakuntayhtymässä on vuoden verran tehty töitä Kirkon ympäristödiplomin hakua varten. Vuodesta 2023 alkaen on aika siirtyä suunnitelmista tekoihin.

Ennen ympäristödiplomin hakua yhtymässä on selvitetty nykyinen toiminta ympäristövinkkelistä ja tehty ohjelma tulevaisuuden teoista. Seurakuntayhtymän toiminta on nyt arvioitu kahden ulkopuolisen ympäristöauditoijan voimin ja diplomihakemus on jo lähetetty Kirkkohallitukseen. Kuopion seurakuntayhtymän ihka ensimmäistä ympäristödiplomia päästään juhlimaan ensi keväänä.

Vuonna 2023 on myös aika kääriä hihat ja alkaa toteuttaa ympäristöohjelmaa, jonka päätavoitteena on tarttua Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteiseen Hiilineutraali kirkko 2030 -tavoitteeseen.

Ympäristöasiat sanoiksi ja teoiksi

Kuopion seurakunnat saivat auditoilta kiitosta ympäristökasvatuksesta: ympäristöteemat on sisällytetty moniin etenkin lasten ja nuorten toimintoihin ja hiljaisuuden polkuja ja paikkoja löytyy useita.

”Lisää ympäristönäkökulmaa mahtuisi esimerkiksi aikuistyöhön. Vaikkapa ympäristöteemaiset lukupiirit, retket ja kurssit”, auditointia **Mimma Kuurakka** ehdottaa.

Keittiöissä ruokahävikin vähentäminenkin toimii jo hyvin, ja kiitosta saa myös tilankäytön monipuolistaminen. Tulevissa ratkaisuissa Kuurakka haastaa rohkeuteen.

”Voisi viedä joukkoruokailuja määrätietoisemmin planetaarisen ruokavalion suuntaan ja pyrkiä jätteettömiin tapah-tumiin. Seurakunta voisi edistää ympäristöasioita aloitteentekijänä kunnallis-politiikassa.”

”Kohtuus, pehmeät arvot ja mielekäs elämä ovat kirkon sanoman ydintä. Sitä sanomaa tarvitaan lisää kulutuksen kasvun ympärillä pyörivän keskustelun kampeamiseksi. Lempeän ’Sinä riität’ -sanoman rinnalle tarvitaan arkailema-tonta ’Jo riittää!’ -puhetta ja tekoja.”

Sinä riität -sanoman rinnalle tarvitaan Jo riittää! -puhetta.

Lisää monimuotoisuutta, hiilijalanjälki pieneksi

Auditointit kiittävät seurakuntayhtymää ympäristötoiminnan ja -tavoitteiden monipuolisuudesta. Mimma Kuurakan ja **Kaarina Vepsäläisen** mukaan monen seurakunnan yhtymä on vahvuus. Toisaalta yhtymällä lukuisine toimipaikoineen on haasteensa etenkin käytäntöjen, kuten jätteiden lajittelun, yhdenmukaistamisessa.

Ympäristöohjelman mukaisesti yhtymässä on lisättävä luonnon monimuo-

YMPÄRISTÖAUDITOINNINNA vierailtiin Kuopion Isolla hautausmaalla, jossa lajitellaan nyt myös maatuva jäte.

toisuutta ja tähdittävä hiilineutraaliu-teen. Mainioksi esimerkiksi monimuotoisuuden tukemisesta auditointit nimeävät Männistön seurakunnan pörräisprojek-tin, joka alkoi seurakuntalaisten ideasta.

”Ristin muotoiset ötökkähotellit sopi-sivat kirkon pihaan ja hautausmaallekin. Niiden äärellä voisi pitää koirakirkko-ja, jolloin kirkon piha täyttyisi kaiken-karvaisesta elämästä. Perhosbaare-ja voisi askarrella lapsiryhmien kans-sa ja lahjoittaa hoivakoteihin”, Mimma Kuurakka vinkkaa.

Seurakunta suunnannäyttäjän paikalla?

Kaarina Vepsäläisen mukaan seurakun-tien kiinteistötoimella riittää työsarkaa, kun se ensi vuodesta alkaen laatii suun-nitelman Hiilineutraali seurakuntayh-tymä 2030 -tavoitteeseen tähtäävistä käytännön keinoista.

”Uuden yhteisen kirkkoneuvoston on hyvä olla tietoinen toimenpiteis-tä, ympäristödiplomin vaatimuksista ja siitä, mitä edellinen kirkkoneuvosto on suunnitellut”, Vepsäläinen muistuttaa kapulanvaihtotilanteessa.

”Ilmastomuutoksen torjunnalla ja luonnon monimuotoisuuden hupenemi-sen pysäyttämisenä on kiire. Hiilipäästö-jä vähentävät toimet kannattaa toteut-taa viipymättä – varsinkin siellä missä ilmastovaikutuksia syntyy eniten, kuten kiinteistöjen lämmityksessä, hankin-

noissa ja ruokatarjoiluissa”, Mimma Kuurakka painottaa.

Työsarkaa on myös metsissä. Yhtymän metsät ovat vielä niukasti hiilipääs-töjen lähde hiilinielun sijasta, ja huolelli-sella metsänhoidolla ja suojelulla tilan-ne voidaan kääntää.

Askel hiilijalanjäljen parempaan hallintaan on jo otettu.

”Seurakunnilla on erinomainen tilai-suus toimia suunnannäyttäjänä, joka nostaa luonnontalouden vähintään

yhtä korkealle jalustalle kuin talous-metsäajattelun. Metsänhoito on nähtä-vä ensisijaisesti kaikille yhteisen elineh-don vaalimisena tulonlähteen sijasta.”

Askel hiilijalanjäljen parempaan hallintaan on jo otettu, kun yhtymäs-sä on käytössä hankintojen hiilijalanjäl-kilaskenta.

”Seuraavaksi kannattaa panos-taa hankintojen ympäristövaikutusten kattavampaan selvittämiseen ja huomi-ointiin käytännön hankintatilanteissa”, Kuurakka kannustaa.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Tiesitkö, että?

- + Vuodesta 2023 alkaen Kuopion seurakunnissa tarjottavaksi kahviksi ja teek-si valitaan Reilun kaupan tuotteita. Käytössä on myös kukkia, banaaneja ja muita reiluja tuotteita.
- + Rytkyn leirikeskukseen läheinen luontopolku saa uuden opastuksen.
- + Seurakunnissa on luovuttu kertakäyttöastioista.
- + Haudoilla perennat vähentävät kesäistä kastelutarvetta.
- + Ympäristöteemoja käsitellään mm. rippikouluissa.
- + Voit jättää ideasi seurakunnan ympäristövastaavalle.
- + Kuopion seurakuntien ympäristöohjelma on luettavissa verkkosivulta kuopionseurakunnat.fi/ymparisto.

KIRJALLISTA

Sisko Ylimartimo: Marian katse. Kuvia, kuvitelmia ja kertomuksia. 251 s. Avain. 2021.

Katsokaa taivaan kuningatarta

LÄHIAIKOINA monet kuuntelevat niin klassisten kuin kevyiden laulajien tulkittua **Schubertin Ave Mariaa**. Sillä juuri jouluna katseet kääntyvät Mariaan, tuohon neitseelliseen seitsemän surun naisihmiseen, jonka kauneus on hurmannut jo lukemattomia miespolvia. Mutta samaan aikaan hän edustaa naista, joka saa lapsen, on siis synnityn.

Demokraattisimmin Marian katseen on voinut kohdata joka kodin **Doren** kuva- raamatussa – monelle eläkeläisikäluokan edustajalle yhtä aikaa kiehtova ja kauhistuttava lapsuusmuisto. Ja jos on mummo kuolinsiivousvimmassaan heit-

tänyt Doren menemään, niin kannattaa mennä kotoiseen Riisaamme. Siellä voi nähdä taivaan kuningattaren kuvien juuret Bysantista asti.

Taidehistorian emerituslehtori **Sisko Ylimartimo** kertoo Jeesuksen äidin tarinan monipuolisesti Raamatun ja taiteiden kautta, matkoja maailman kirkkoihin unohtamatta. Ja 25.12. sopii muistaa, että Marian kiitosvirsi, Magnificat, esitettiin ensi kerran **Bachin** säveltämänä vuonna 1723 Leipzigissä.

TERHI TUHKANEN-MARKKULA

AJANKOHTAISTA

Hautahaku käyttöön hautausmaillamme

Kuopion ev.lut. seurakunnat ottaa vuodenvaihteessa käyttöön Hautahaku.fi-palvelun. Verkossa toimiva hakupalvelu helpottaa yhtymän hautausmailla haudattujen vainajien hautapaikkojen löytämistä.

Ensi vaiheessa Kuopion seurakuntien hautausmaasta saa yhteensä 26:n aktiivikäytössä olevan hautausmaan tiedot. Hautapaikkoja voi etsiä mm. Ison hautausmaan, Vehmersalmen, Tuusniemen, Kaavin, Nilsin Kankaisen ja Karttulan hautausmailta. Suurimmista hautausmaista haulla ei vielä löydy Maaningan hautausmaan tietoja, mutta sekin lisätään palveluun yhdessä sankarihautausmaiden ja muiden hautausmaiden kanssa vuoden kuluessa. Seurakuntayhtymällä on kaikkiaan 36 hautausmaata.

Hautapaikkaa voi etsiä vainajan nimellä. Hakua voi tarvittaessa rajata syntymä- ja kuolinvuoden tai hautausmaan mukaan. Hautausta karttapalvelu näyttää myös haudan sijainnin ja mobiililaitteen käyttäjän sijainnin, mikä helpottaa haudan löytämistä paikan päällä.

Kuopion seurakunnat on ensimmäinen itäsuomalainen seurakunta, jossa Hautahaku.fi on käytössä. Palvelusta löytyvät myös mm. Espoon, Helsingin, Seinäjoen, Tampereen ja Vaasan seurakuntien hautausmaat.

SIILINJÄRVI

NUORET Suuret Vaikuttajat

Siilinjärven seurakunnan nuorten vaikuttajaryhmän tehtävänä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

KIRKOLLISKOKOUKSEN päätöksen mukaan seurakuntiin tulee perustaa nuorten vaikuttajaryhmiä. Päätös oli hyvä ja looginen, sillä kirkko tarvitsee nuoria yhtä paljon kuin nuoret tarvitsevat kirkkoa. Nuorten vaikuttajaryhmätömmässä on kyse osallisuuden vahvistamisesta. Kuulluksi tuleminen vahvistaa osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemusta ja

samalla se lisää yhteisöön kuulumisen tunnetta. Osallisuudessa on kyse kristillisen identiteetin vahvistamisesta.

Vaikuttajaryhmään kuuluvan nuoren täytyy olla alle 29-vuotias seurakunnan jäsen. Nuorisolain mukaan vanhuus alkaa vasta kolmekymppisistä, ja siihen asti saa olla nuori. Nuorten vaikuttajaryhmät edustavat paikkakunnan nuoria seurakunnan päätöksenteossa. Lisäksi tarkoituksena on tiedottaa nuorille seurakunnan päätöksenteosta ja edistää nuorten ja päättäjien välistä vuorovaikutusta.

Teemaleirejä ja kaupunkiretkiä

Vaikuttajaryhmä kasattiin syksyllä 2021. Sitä luotsaa tällä hetkellä johtava kasvatuksen viranhaltija ja **Sauli Paavilainen**. Vaikuttajaryhmässä on seitsemän 15–24 -vuotista nuorta, mukaan voi hakea kausittain. Näin saadaan vaihtuvuutta ja uusia näkökulmia. Uusi kausi alkaa elo–syyskuussa ja kestää kesäkuun alkuun. Ryhmä

nimesi itsensä Suuriksi Vaikuttajiksi.

Suurilla Vaikuttajilla on tavoitellista, jonka mukaisesti heillä muun muassa on omavastuullinen budjetti, he saavat osallistumisesta todistuksen ja he pyrkivät esittelemään toimintaansa luottamushenkilöille. Heidän tavoitteenaan on saada nuoret mukaan vaikuttamaan Siilinjärven seurakunnan toimintaan ja seurakunnan huomioimaan nuoret seurakuntalaiset aidosti – nyt ja tulevaisuudessa.

Ryhmä on aktiivinen Siilinjärven nuoren seurakunnan somessa. Ryhmä loi myös nuortentiloihin ja -iltoihin turvallisen tilan periaatteet. Lisäksi on ideoitu muun muassa kirkkosili-logovaatteiden nettikauppa, erilaisia teemaleirejä, kaupunkiretkiä ja Olkkari-toimintaa.

JANNA VILKKILÄ

Kirjoittaja on Siilinjärven seurakunnan vs. nuorisotyönohjaaja

VAIKUTTAJARYHMÄÄN voi hakea mukaan syksyllä.

KAMALA LUONTO

Ilmestymispäivät 2023

25.1.2023 / 22.2.2023 / 29.3.2023 (pääsiäislehti) / 26.4.2023 / 31.5.2023 / 28.6.2023

Lehti ei ilmesty heinäkuussa.

30.8.2023 / 27.9.2023 / 25.10.2023 / 29.11.2023 (joululehti) / 27.12.2023

Lehteä voit lukea myös verkossa kirkkojakoti.fi.

KIRKKO & KOTI

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
109. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 25.1.2023

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111

Toimitusneuvosto Hannu Koskelainen, Niko Noponen, Jenni Niskanen **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Tulliportinkatu 27 LH 1,

70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö, Kirkko ja koti -lehden päätoimittaja** Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi

Viestintäsuunnittelija Sini-Marja Kuusipalo, puh. 040 4848 234 **Visuaalinen suunnittelija** Tuija Hyttinen, puh. 040 4848 236 **Tiedottaja**

Heli Haring, osa-aik. puh. 044 414 4801 **Sihteeri** Katja Nenonen, osa-aik. puh. 040 4848 514 **Viestintäsuunnittelija** Merja Tapio, Siilinjärvi

puh. 044 7284 614 **Taitto** Hillagroup Oyj **Ilmoitukset** Eine Kotamaa, puh. 050 315 5849, eine.kotamaa@hillagroup.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy **Jakelupalaute** puh. 029 001 0043 torstaisin klo 9–16, pe ja ma 9–14 tai jakelupalaute.fi

kirkkojakoti.fi, www.kuopionseurakunnat.fi, siilinjarvenseurakunta.fi

SUOMALAISTEN uskon herkkä tulkki

Anna-Mari Kaskinen sai Luterilaisen Kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinnon. Monipuolisessa kirjailijassa, runoilijassa, käsikirjoittajassa ja sanoittajassa virtaa ehta savolaisveri.

Olen hyvin kiitollinen tunnustuspalkinnosta. Martinpöydän juhla Kuopion tuomiokirkossa ja tilaisuus tuomiokapitulissa oli lämminhenkinen. Iloitsin siitä, että myös puolisoni ja aikuiset lapseni olivat mukana”, **Anna-Mari Kaskinen** kertoo.

Hän asuu Helsingissä, mutta isän suku on Savosta, ja serkkuja asuu Kuopiossa.

Isoisä **Tobias Miettinen** viljeli maata Riistavedellä. Kussakin polvessa vanhin poika sai nimen Tobias tai Topias. Isoisä oli jo seitsemännän polven Tobias.

Käytyään opettajaseminaarin isoisä sai opettajan paikan Vehmersalmelta. Isoäiti **Bertha** syntyi Maaningalla.

”Hänestä käytettiin nimitystä ’koulun rouva’. Hän piti kursseja ja puheita. Koulu oli kylän hengellisen ja kulttuurielämän keskus. Siellä järjestettiin körttiseuroja ja juhlia.”

Körttiläis-evangeliset juuret

Anna-Mari Kaskisen vanhemmat perustivat perheen Turkuun. Isän suvun hengellisyys oli körttiläistä. Äidin vanhempien hengellinen koti oli evankelisessa liikkeessä.

”Kun olin lapsi, emme käyneet körttiseuroissa, mutta isäni kantoi uskoa hiljaisella tavalla mukanaan. Hänelle oli esimerkiksi tärkeää, että riidat sovittiin.”

Lukemattomia lauluja tekstittäneen sanataiteilijan isä lauloi NMKY:n mieskuorossa ja harjoitteli kappaleita kotona. Jumalanpalveluksissa perhe kävi silloin tällöin.

”Vanhemmiten olen alkanut arvostaa isän suvun körttiläisperintöä yhä enemmän. Siionin virsien syvällisyys on tullut läheiseksi. Ehkä joissakin kirjoittamisani lauluissa on samaa viritystä.”

Siionin virsien syvällisyys on tullut läheiseksi.

Herra kädelläsi jäi kesken

Tuomiokirkossa kuultiin Sibelius-Akatemian Kuopion yksikön opiskelijoiden hienoja musiikkiesityksiä. Palkintojuhlassa Kaskinen kertoi, että joissakin maissa myös virsirunouden kirjoittaminen on kirkon työntekijöiden oppiaineena.

”Juhlassa, jossa lahjakkaat kirkkomusiikin opiskelijat olivat läsnä, syntyi ajatus, että heillähän voisi olla hyvät valmiudet ryhtyä kirjoittamaan uusia virsiä.”

ANNA-MARI KASKISEN kynästä ovat lähtöisin monet suomalaisten rakastamat hengelliset laulut.

Sanojen ja sävelten luonteva yhteensovittaminen kuuluu esimerkiksi kuoronjohtajien ammattitaitoon. Tästä virisi ajatus mahdollisesta virsirunouden kirjoittamiskurssista Kuopiossa.

”Kirkkomuusikkojen välityksellä uudet virret löytäisivät tiensä seurakuntien käyttöön.”

Anna-Mari Kaskisen sanoittamista virsistä rakastetuin on 517, *Herra, kädelläsi*. Se on ensimmäinen yhteislaulu, jonka runoilija teki tärkeän yhteistyökumppaninsa **Pekka Simojoen** kanssa.

Afrikkalaista gospelmessua varten kirjoitettu laulu syntyi vuonna 1979 alkujaan kolmisäkeistöisenä. Tekstissä puhuttiin siitä, miten tämän elämän aikana saamme asua, iloita ja itkeä Jumalan kädellä.

”Vähitellen minusta alkoi tuntua, että laulu oli kesken. Se tarvitsi vielä

yhden säkeistön, jossa kerrottaisiin, että Jumalan huolenpito ulottuu myös siihen hetkeen, kun tämä ajallinen elämä päättyy, ja vielä senkin jälkeen.”

Tämän elämän aikana saamme asua, iloita ja itkeä Jumalan kämmenellä.

Kun nuoren helsinkiläisopiskelijan vuokraemäntä **Lempi Hellaakoski** kuoli vuonna 1984, Kaskista pyydettiin laulamaan hautajaisiin. Silloin sanoittaja liitti lauluun neljännen säkeistön, joka ehti mukaan vuoden 1986 virsikirjaan.

”Ajattelen, että tämän virren sisälle mahtuvat ihmisen elämän eri vaiheet, ilot ja surut, ajallisen elämän päättyminen ja ikuinen elämä.”

Voimaa epävarmuuteen

Runoilijan uusinta tuotantoa ovat *Voimalaulut pyhään ja arkeen*. Ne syntyivät korona-ajan puristuksessa, kun monet työsuunnitelmat peruuntuvat. Kesällä 2020 Kaskinen ryhtyi kirjoittamaan laulun viikossa, jokaiseen kirkkovuoden pyhään. Hän pyysi kanttori **Anna-Liisa Hauniota** säveltäjäksi.

Virren sisälle mahtuvat ihmisen elämän eri vaiheet.

”Projektin antoi jännevyyttä epävarmaan aikaan. Joka viikko syvennyin kirkkovuoden seuraavan pyhän teksteihin ja kirjoitin pyhän aiheeseen liittyvän runomuotoisen tekstin.”

Teksti valmistui viikonlopuksi, ja Haunio sävelsi sen. Kanttorin kautta laulut päätyivät usein tuoreeltaan Espoon tuomiokirkon messuihin. Haunio johtama nuorten ja nuorten aikuisten Exodus-kuoro teki lauluista musiikkivideoita.

”Voimalaulujen sana ’voima’ kertoo ikäkaisten tekstien merkityksestä ja voimasta epävarmuuden aikana.”

Lauluja syntyi 84, ja ne julkaistiin laulukirjana. Tänä syksynä ilmestyi levy, jolla on 14 keskeistä laulua kokoelmasta.

Monien tunteiden sanoittaja

Anna-Mari Kaskisen laajaan ja useille kielille käännettyyn tuotantoon kuuluu myös mietelmä- ja lastenkirjallisuutta, näytelmiä ja musikaalikäsikirjoituksia sekä suomennoksia. Yli 200 kirjassa mukana ollut monitaituri toimii kaiken kukkuraksi kristillisen Lastenmaalehden päätoimittajana.

Luterilaisen Kulttuurin Säätiön palkintoperusteluissa todettiin, että filosofian maisteri on jo vuosikymmeniä antanut herkkävireisesti sanat suomalaisen uskon sisällölle, ihmisen elämänsäkaarelle ja luonnon kauneudelle.